

Kerti hírmondó

ingyenes kertészeti hírlevél

2023/2. szám

Kedvenc primőrünk a retek

Termesszünk fekete berkenyét!

Tavaszi gyepápolás

Vértetű az almafákon

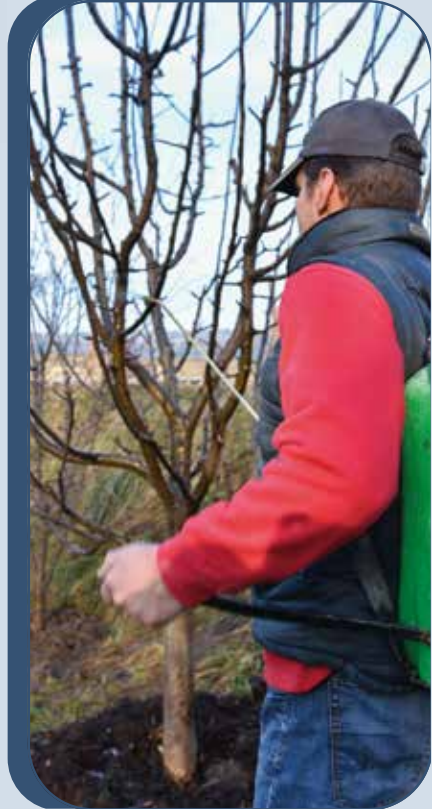
Az orvosi macskagyökérről

Ezt ne hagyja ki!

A megelőzés olcsóbb, mint a kezelés!

Nevikén® Extra

Almatermésűek, csonthéjasok, bogyósok és szőlő hatékony lemosó permetezésére használható

Kevesebb kártevő

Lisztharmat és rovar kártevők gyérítésére, így pajzstetű-, levéltetűtojások, körtelevél bolha és atkák ellen használható

Biotermesztéshez

A NEVIKÉN® Extra ökológiai gazdálkodásban is ajánlott lemosószer

corax - bioner
biotechnológia

Forgalmazási kategória: III
Vásárláshoz és forgalmazáshoz külön engedély nem szükséges
Kövesse a címkén lévő használati utasítást!

Kedvelt primőrünk a retek

A „reggel méreg, délben étek, este orvosság” mondás nem szó szerint értelmezendő, inkább csak elővigyázatosságra int. A retek az egyik legkedveltebb első tavaszi primőr zöldség. Rendkívül ízletes, vitaminokban és egyéb tápanyagokban is gazdag növény.

A keresztesvirágúak családjába tartozik, de a gyökérzöldségekhez soroljuk, mert húsos karógyökereért természetjük. Gumóját, esetenként a levelét is fogyasztjuk, illetve hosszú ideje a csírája is a gasztronómia és az egészségtudatos étkezés része. Alacsony kalóriatartalma miatt diétákba is beilleszthető. Legfontosabb hatóanyagai a kén-tartalmú illóolajok, a mustárolaj-glikozid, a raphanol, az A- és B-vitamin, a bőséges C-vitamin, a foszfor és a kálium.

gumójú, valamivel hosszabb tenyészidejű, viszont tovább fogyasztható és lassabban pudvásodik. Az őszi és a téli (fekete) retek a legnagyobb gumójú, és télen is jól tárolható.

Kerti tipp

A veteményesben jól társítható sárgarépa, pasztinák, saláta, hagyma vagy petrezselyem mellé, sorjelző növénynek is használható.

A reteknek számos fajtája van, eltérő színűekből és alakúakból válogathatunk. Gumója lehet gömb, henger, tojás vagy szív alakú, piros, lila vagy fehér színű. A termesztésben a fajták között nincs nagy különbség, hasonló igényeik vannak.

A tavaszi retek rövid tenyészidejűek, ezért már az évszak első felében is fogyaszthatjuk. Az egész világon termesztik, rendkívül népszerű zöldségnövény. A nyári retek a hónapnál nagyobb

LEGISMERTEBB RETEKFAJTÁK

- **Korai legjobb:** Hajtatásra és korai szabadföldi termesztésre ajánlott, jó minőségű hónapos retek. Gumója középnagy, tömött, kemény és fényes piros színű. Pudvásodásra, repedésre nem hajlamos fajta.
- **Korai piros:** Fületlen fólia alatti hajtatásra és korai szabadföldi termesztésre is alkalmas, rövid tenyészidejű fajta. Lombja kicsi, gumója gömbölyű és skarlátpiros. Húsa hófehér, míg héja vékony, pudvásodásra kevésbé hajlamos. Íze kellemesen enyhén csípős.
- **Flamingó:** Fületlen fólia alatti hajtatásra és korai szabadföldi termesztésre alkalmas fajta. Gumója nagy és gömbölyű, héja világospiros. Húsa fehér, roppanós, nem pudvásodó. Íze kellemes, enyhén csípős. Lombja viszonylag nagy, középzöld színű.

Időszakosan megjelenő, országosan terjesztett, ingyenes mezőgazdasági és kertészeti hírlevél. • Kiadó: Press Code Kft. Postacím: 1330 Budapest, Pf. 26 • Felelős szerkesztő: Gippert Bea • Lapszámunk szaktanácsadói: Epres György, Dr. Lammel Kálmán, Dr. Némethy Zsuzsanna, Zsigó György • Szerkesztőségi telefon: (+36) 1 380 92 61 • E-mail: kertihirmondo@kertihirmondo.hu • Irodavezető/hirdetésfelvétel: Szentirmay Andrea (+ 36) 30 297 64 88 • Tervezőszerkesztő: Sebestyén Zoltán • Fotó: Puskás Böbe • Nyomda: EDS Zrínyi Zrt. 2600 Vác, Nadas utca 8. Felelős vezető: Csontos Csilla vezérigazgató • Bagi Kft. terjesztésében, mezőgazdasági és kertészeti szakboltok, gazdaboltok

- **Róza:** Fűtetlen fólia alatti hajtásra és korai szabadföldi termesztésre javasolt, középhosszú tenyészidejű 30–40 napos hónapos retek. Lombozata nagy, középzöld színű. Gumója nagyobb, 4,5–5 cm átmérőjű is lehet, piros színű, gömb vagy lapított gömb alakú. Húsa fehér, héja vékony, pudvásodásra nem hajlamos.
- **Óriás vaj:** Hajtásra és korai szabadföldi termesztésre javasolt, 40–50 napos tenyészidejű, gömbölyű, nagy gumójú fajta. Héja élénkpiros színű. Jó minőségű hónapos retek. Pudvásodásra, repedésre nem hajlamos. Lombja közep-nagy, világoszöld színű.
- **Slovana:** Fűtetlen fólia alatti hajtásra és korai szabadföldi termesztésre javasolt retek-fajta. Tenyészideje 32–35 nap. Gumója nagy, hosszúka alakú, 10 cm hosszú. Színe jellegzetes: felső része piros, az alsó pedig fehér színű.
- **Jánosnap:** 50–70 napos tenyészidejű, nyári retek szabadföldi termesztésre. Gumója nagy méretű, barnássárga színű, répa alakú. Húsa fehér, ropogós, jó minőségű, pudvásodásra nem hajlamos. Folyamatos vízellátást igényel. Májustól augusztusig folyamatosan vethető.
- **Jégcsap:** Szabadföldi termesztésre javasolt, 40–50 napos tenyészidejű, jó minőségű hónapos retek. Gumója üvegesen fehér színű, középnagy, hosszú, répa alakú, tömött, repedésre, pudvásodásra nem hajlamos, enyhén csípős ízű.
- **Mikepércsi:** Fehér héjú nyári retek szabadföldi termesztésre. Gumója nagy méretű, lapított gömb alakú, pudvásodásra kevésbé hajlamos. Folyamatos vízellátást igényel.
- **Japana F1:** Szabadföldi termesztésre javasolt, 85 napos tenyészidejű őszi retek. Gyökere fehér színű, hengeres alakú, tompa végű.

Jó művelési körülmények között, laza, mélyen művelt talajban 35 cm-re is megnő, bakhátas természetnél hosszabb is lehet. Húsa finom, lédús, különlegessége, hogy nem szivacsosodik.

- **Müncheni sör:** Hosszú, 90–110 napos tenyészidejű, jól tárolható fajta. Dús lombja sötétzöld színű, gumója széles vállú, kúp alakú, fehér színű, rendkívül ízletes. Nem pudvásodik, nyári és őszi fogyasztásra is termesztethjük.
- **Téli fekete kerek:** Őszi termesztésre javasolt, 90–100 napos tenyészidejű, tárolási fajta. Gömbölyű alakú, fekete színű gumója 220–250 g átlagtömegű. Húsa fehér, üregesedésre, pudvásodásra nem hajlamos, enyhén csípős ízű. Jelentős vitaminforrás a téli hónapokban. A belsejébe vésett üregbe mézet öntve kitűnő vitaminbomba készíthető belőle.

TERMESZTÉSE A retek magja hidegtűrő, ezért már viszonylag korán elvethetjük, 2–3 fok is elég ahhoz, hogy kicsírázzon. A melegben a csírázás is gyorsabb, 15–20 fok a legideálisabb a számára. A magokat 4–5 cm-es tőtávolságra és 15–20 cm-es sortávolságra vetjük. A gumóképződés során sem szükséges nagyon meleg. A világos, meleg helyet és a nyirkos talajt kedveli, emiatt fóliasátrakban is eredményesen termesztendő. Ha kevés fényt éri, akkor főleg a lombzatát fogja növeszteni és a gumói aprók maradnak. Hosszúnappalos növény ezért kora tavasszal érdemes vetni. Amikor már hosszabbak a nappalok, hajlamos a felmagzásra. A tápanyagban gazdag, lazább szerkezetű, homokos talajokat kedveli. Rendszeres vízellátást igényel, főleg a gumóképződés időszaka alatt, ennek hiányában megpudvásodhat, és az íze is rossz lesz. Károsítója száraz időszakban a földibolha, illetve a gyökérlégy lárvája miatt „kukacosodhat”.

FELHASZNÁLÁSA Leginkább nyersen fogyasztjuk, de a gasztronómiában savanyúságként, sültén, salátaként, léként és leves formájában is az asztalra kerülhet. Leveléből krémleves vagy pesto is készíthető.

Vetőmagokért, növényvédelmi tanácsokért látogassanak el a felkészült mezőgazdasági szaküzletekbe.

Bors Anita

A Score 250 EC többkultúrás gombaölő szer. Sikeresen alkalmazható almában, körtében (piros bimbós állapottól) varasodás és lisztharmat ellen, valamint őszibarackban (rügypattanástól) levélfodrosodás, lisztharmat és levéllikasztó gombabetegségek ellen.

Őszibarack levélfodrosodás: Score 250 EC

A gomba hűvös, csapadékos időjárásban erőteljesen fertőz. Rügypattanás után 3 kezelés feltétlenül indokolt Score 250 EC-vel, amelyeket célszerű 8 naponként végrehajtani. A hatóanyag felszívódó tulajdonsága miatt eljut a hajtáscsúcsokhoz is, valamint **gyógyító** hatása révén a 3-4 napos lappangó fertőzéssel szemben is véd.

Házikerti felhasználás: 3-5 ml / 10 liter víz.

Az ampullás kiserelésben (5db) is kapható **Score-t** keresse a gazdaboltokban. Szabadon megvásárolható készítmény.

Syngenta Kft. • 1117 Budapest, Alíz u. 2. • Telefon: 06 1 488-2200
www.syngenta.hu • info.hungary@syngenta.com • blog.syngenta.hu • www.facebook/syngentaagrarklub

Switch 62,5 WG
a nagyágyú a gombák
elleni védelemben!

Syngenta Kft. • 1117 Budapest, Alíz u. 2. • Telefon: 06 1 488-2200
www.syngenta.hu • info.hungary@syngenta.com • syngenta_magyarország
 www.facebook/syngentaagrarklub

Kicsi, zöld, kerek – zöldborsó, amit mindenki szeret!

Bizonyára sokunk kedvelt gyerekkori emléke a saját vagy a nagyszülők kertjében termett friss, zsenge, édes zöldborsó csemegézése közvetlenül a tőről. Az össze nem hasonlítható ízélményért meg kell dolgoznia minden kertésznek, igaz, ezt a növény bő termésével hálálja meg nekünk. Hogyan vessük helyesen a zöldborsót? Mire figyeljünk? Az alábbiakban összegyűjtöttük ezeket.

JÓ MINŐSÉGŰ VETŐMAG Mielőtt belefognánk a borsóvetésbe, mindenféleképpen gondoljuk át, hogy mikor és mire szeretnénk felhasználni: friss fogyasztásra, fagyasztásra vagy tartósításra, esetleg a héjával együtt ételünk különlegességéként? Ennek megfelelően vásároljunk kifejtőborsót, például Rajnai törpét vagy Garai korait, velőborsót, ami lehet a Kelvedon csodája, a Korvin, a Farmer, a Villő vagy a Somerwood, vagy akár választhatunk szálkamentes, párolásra vagy salátákba is héjával együtt felhasználható cukorborsót, mint a Gigant Sugar vagy az Early Snap. Fontos, hogy kizárólag jó minőségű magokkal dolgozzunk!

VETÉS HELYE, IDEJE Ezután válasszuk ki a magvetésre leginkább ideális helyet. Rendkívül rugalmas növény, amely számos talajtípuson sikeresen termeszthető, azonban a legjobb eredményeket napfényes helyen, közepesen gazdag, jó vízel-

zetésű, humuszos talajon érhetjük el. A pH értéke akkor ideális, ha 6,0–7,0 között van. A borsó kiváló elővetemény, jelentős mennyiségű nitrogént és tápanyagot biztosít a következő kultúra számára is.

A vetést időzítsük arra az időszakra, amikor a vetés mélységének hőmérséklete éjjel sem csökken a borsó csírázásához szükséges 2–5 fok alá. A sorokat egymástól 15–20 cm távolságra jelöljük ki, a vetés mélységénél pedig az alábbiakat vegyük figyelembe: korai vetés, nagyobb szemű vetőmag, illetve laza, homokos talaj esetében 4–6 cm mélyre helyezjük, még későbbi időpontban, kisebb magokat használva 3–5 cm mélység is elegendő. A magokat vékony földréteggel fedjük, és gondoskodjunk a kelesztő öntözésről. Ilyenkor kerüljön kiépítésre – ha szükséges – a támszerkezet, amire a borsó kacsáival felkaszakodhat majd a növekedés során.

NÖVÉNYVÉDELEM Érdemes tisztában lennünk a gyakori betegségeivel és kártevőivel is, bár, ha ideális körülmények között, egészséges magokat vetettünk el, megjelenésük nem valószínű. Vírusos betegségek közül felütheti a fejét a mozaik vírus és a borsó levélsodródás vírus, a bakteriális betegségek közül pedig a baktériumos zsírfoltosság, amely csapadékos viszonyok között jelenthet veszélyt. A lisztharman jellemzően a túl korai vagy túl kései vetés esetén, a párás, nedves közeg következtében okozhat problémát. Jelentős károkkal jár

Kerti tipp

Ha a vetést követő 4–10 nap után sem bújnak elő a hajtások, akkor több dologra gyanakodhatunk: az alacsony hőmérséklet és az elégtelen csapadék miatt nem indult meg a csírázás, vagy a madarak kicsipkedték a magokat. Ebben az esetben ismételjük meg a vetést!

a borsótripsz és a különböző vírusok terjedését elősegítő levéltetű feltűnése. Jelenlétükre utalhat, ha a növény, bár egészségesnek tűnik, mégis elhulajítja virágait, és nem hoz termést. Ne habozzunk azonnal cselekedni, ha valamilyen rendellenességet észlelünk!

Ha a megfelelő talajba, a megfelelő vetőmagot ültettük, gondoskodtunk az öntözésről és a növényvédelemlről, akkor nincs más dolgunk, mint learatni munkánk gyümölcsét! A korai fajták már 11-12 héttel a vetés után szedhetők. Figyeljünk rá,

hogy még időben betakarítsuk a termést, mert ha túlérlik, könnyedén kipattannak a hüvelyből a magok. A frissen fejett zöldséget tartósítsuk minél hamarabb, hogy zsenge, édes ízét minél jobban megőrizze.

A borsó gazdag tápanyagforrás, magas fehérjetartalommal, így kiváló alternatívát nyújt azok számára, akik növényi alapú étrendet követnek, vagy egészségesen szeretnének táplálkozni. Bátoran próbálkozhat termesztésével minden kertész, az igazán profik pedig kísérletezhetnek különböző technikákkal és fajtákkal is – ha tanácsainkat követik, nem fognak hibázni!

Gila Dóra

Jó tudni!

A konyhánk folyamatos ellátottsága érdekében érdemes különböző tenésztípusú fajtákat választanunk vagy szakaszosan, április végéig 10 naponta megismételni a vetést! Minél később vetjük el, annál hajlamosabb lesz az olyan betegségekre, mint a lisztharmat.

FLORIMO

Virágföldek

Tápanyokok

Növényápolási termékek

**Keressen minket bizalommal weboldalunkon,
valamint facebook oldalunkon.**

www.florimo.hu

facebook.com/florimo.hu

Vértetű az almafákon

Az utóbbi évtizedekben a kontinensek között megnövekedett kereskedelem és a globális klímaváltozás miatt hazánkban is jelentősen felgyorsult a korábban nem ismert károsítók megjelenése és megtelepedése. Akár emberi közreműködéssel behurcolással, akár a faj önerőből való terjeszkedésével érkeztek hódítottak teret, jelentős pusztítást okoztak meglepetésszerű és hirtelen nagy károsításukkal, nem kímélve a dísz- és zöldségnövényeket, de a gyümölcsfákat sem.

Az invazív fajok felbukkanása nem új keletű, bár a megjelenési gyakoriságuk korántsem volt akkora az elmúlt évszázadokban, mint manapság. Az egyik ilyen kártevő a vértetű, melyet még az 1880-as években Észak-Amerikából hurcoltak be, akkor még repülőgép híján valószínűleg hajórakománnyal. A kártevő sikeresen honosodott meg Európában, többek közt Magyarországon is, és a mai napig jelentős kártevő az almásokban.

ÚJRA FELSZAPORODTAK A vértetű az érkezését követően kezdetben gyorsan terjedt, és az 1890-es évek elejétől rendszeres és súlyos károkat okozott a gyümölcsösökben. Ezt sikerült visszaszorítani egy neves kertész polihisztor közreműködésével, aki 1926-tól eredményesen telepítette be hazánkba a vértetűfűrész parazita rovarfajt, mely apró élőlénynek a teljes kifejlődésére egyedfejlődésének tojás, lárvá, báb szakaszában legfőképp az almán károsító vértetű testére van szüksége, amibe az belepusztul. Kezdetben látványos eredmény volt tapasztalható, de a II. világháború utáni robbanásszerű széles hatásspektrumú rovarölő növényvédőszer-fejlesztéseknek köszönhetően újra felszaporodtak, mert a kémiai szerek már nemcsak a kártevőket irtották, de azok hasznos természetes ellenségeit is.

KÖNNYŰ FELISMERNI A vértetű csupán 1-2 mm nagyságú rovar, de roppant szembetűnőek fehér vattaszerű pamacsai, ugyanis testüket 3-4 mm

Vértetűtelep az erősen metszett almafa fás részén

hosszú viaszszálak tömege fedi, így a lombkoronában megbúvó telepeiket könnyű felismerni, melyeket leginkább az almafa fás kalluszosodó részein, törzsén, ágain, vízajtásain, tősarjain lehet megtalálni. Szapora faj, évente tíz nemzedéke is fejlődik, és egy-egy generáció akár két hét alatt is kialakul. Nevét onnan kapta, hogyha szétnyomunk egy-egy ilyen kolóniát, előtűnik a szenny vörös színű váladéka, testnedve.

Kártétele során a fa nedveit szívogatja, mely szívogatás helyén nyálának hatására sejtburjánzás következik be, a kéreg kipúposodik, felreped, és rákos sebek keletkeznek, melyek a folyamatos kártétel következtében nem tudnak hegesedni, a tápanyag- és vízellátás megakad, az ágak részleges vagy teljes pusztulása következik be. A rovar szűznemzessel szaporodik hazánkban, a nőtények klónozással hozzák létre az utódokat, egyedenként több mint 100 lárvát is. A legmozgékonyabbak az első stádiumú lárvák, melyeket még nem véd viaszszál, és szaporán szedve a lábaikat könnyedén eljutnak az almafa különböző részeire.

Két helyen is képes telelni az állatka. Részben a lombkoronában megbújva, de főleg a fa gyökér- és

gyökérnyaki részén a kéregpedésekben rejtőzködve a talaj védelmében.

NINCS BIZTOS MÓDSZER a védekezésre ellene. Mivel sűrű viaszszálak rétege fedi és védi a testét, a növényvédő szer lepereg róla, ezért egyéb praktikákhoz kell folyamodni ellene. Ennek első lépése az alanyfajta helyes megválasztása, ugyanis a különböző alanyfajták (telelőhely) érzékenysége rendkívül eltérő a kártevővel szemben. Érdemes almafavásárláskor erről érdeklődni. Kímélni kell a természetes ellenség vértetűfűrkészt, hagyni kell érvényesülni tevékenységét azzal, hogy nem használunk az egyéb kártevők ellen sem olyan széles spektrumú szereket, melyek a természetes ellenséget sem kímélik. Mivel tavaszig a talaj védi őket, a kora tavaszi lemosó kezelések nem hatékonyak ellenük. Helyette, zöldbimbós állapotban, amikor a fiatal, még viasszal nem borított aktív lárvák a lombkorona felé igyekeznek a telelőhelyről, érdemes egy célzott olajtartalmú szerrel ún. „lábmosást” végezni a fatörzsön, vagy ugyanott ragacsos

Jó tudni!

A vértetűfűrkész egyesével helyezi tojásait a vértetű testébe. Itt kel ki és fejlődik a lárva, majd itt is bábozódik, mielőtt felemészti a vértetű testét. A bából kikelt imágó lyukat vágva kirepül a kiüresedett bőrből, és pázás után új szaporodásra alkalmas helyet keres. Ha a vértetű-kolóniában lyukat látunk az egyedek viaszszálait vesztett testén, ott már nincs dolgunk, a védekezést elvégezték helyettünk.

hernyófogó övet alkalmazni. A vegetáció során célzott permetezést lehet végrehajtani a korona belsejében, egyenesen a vattapamacsokra irányítottan, szintén olajos szerrel. Nem kell visszariadni a mechanikai eltávolítástól sem, telepeik kézzel könnyen elmaszathatók.

Taxner Ágnes

Envira UNIVERZÁL ÁGYI POLOSKA IRTÓ

| AZONNALI ROVARÖLŐ | TARTÓS ROVARÖLŐ | RIASZTÓ HATÁSÚ
Nem hagy foltot, szagtalan és NEM JELENT KOCKÁZATOT

A szőlő késői metszésének előnyei

A szőlő metszésének kivitelezésére hosszú hónapok állnak rendelkezésünkre, azonban vannak tényezők, amelyek alapján inkább a fakadás közeli, vagy akár a fakadást követő időszak lehet kedvezőbb.

METSZÉS NÉLKÜL IS LEHET SZŐLŐT TERMESZTENI? A világ szőlőültetvényeinek nagy részében ez a művelet nem maradhat el, azonban – főként a mediterrán térségben – előfordulnak olyan ültetvények is, ahol a klasszikus értelemben vett fás metszést nem végeznek, hanem az ún. minimális metszés (minimal pruning) elvei szerint járnak el, így csökkentve a ráfordításokat. Ebben az esetben a szőlőnek azt a tulajdonságát használják ki, hogy természetes úton egyfajta önszabályozó mechanizmusok alakulnak ki, aminek következtében a hajtás- és bogyónövekedés, a fűrtméret, a levélfelület és a termés hozam között egyensúlyi helyzet alakulhat ki. Meg kell jegyezni azonban, hogy a termőegyensúly kialakítása a hazánkban jellemző, meglehetősen nagy szélsőségeket mutató évi hatások következtében ilyen ültetvények esetében nehezen, vagy csak fokozott zöldmunkák segítségével valósítható meg, így a megfigyelhető költségmegtakarítás sem feltétlenül jelentős (1. kép).

MUNKACSÚCS-E A METSZÉS? A metszésre fordított időtartam alapján az egyik legjelentő-

sebb beavatkozásként értékelhető a metszés, valamennyi természettechnológiai művelet közül. Ha azonban figyelembe vesszük azt a tényt, hogy a lombhullástól a fakadásig tartó időszakban közel folyamatosan végezhető beavatkozásról van szó, valódi munkacsúcsról nincs szó. Minél nagyobb ültetvénnyel rendelkezik egy borászati üzem, annál fontosabb, hogy időben el tudjuk kezdeni és be is fejezni ezt a műveletet. A kisüzemek számára azonban szerencsésebb a március második felében végzett metszés, mert ilyenkor a munkavégzés időjárási feltételei is kedvezőbbek, mindamellett a rügyek áttelelésével kapcsolatban pontos eredményeket kaphatunk, vagyis az esetlegesen fagykárban, vagy károsítók által sérült rügyek arányát ilyenkor már a rügyboncolás segítségével hatékonyan tudjuk meghatározni.

GONDOT JELENT-E A METSZÉS IDŐPONTJÁNAK MEGCSÚSZÁSA? Egyértelműen megállapítható, hogy a fakadás utáni metszés már problémát jelenthet technológiai szempontból, mivel ilyenkor a kifakadt rügyek és fiatal hajtások a venyige eltávolítása során letörhetnek, sérülhetnek. Alapvető követelmény, hogy azokon a tökeformákon, ahol a szálvesszőket le kell kötnünk vízszintesen vagy ívesen (pl. Guyot, ernyő), a metszés időpontjával nem szabad megvárni a fakadás kezdetét, mivel ezzel sok kárt tehetünk a növényekben (2. kép).

1. kép: Minimális metszésű ültetvény

2. kép: Szálvesszős metszesű, pl. Guyot tökeformák metszését feltétlenül a fakadás előtt szükséges befejezni

3. kép: Előmetszett szőlőtőkék

4. kép: Az alsó helyzetű rügyek fakadása elhúzódik az előmetszés után

Csapos metszésű kordonművelések esetében azonban egy előmetszést követően van mód arra, hogy a fakadás utáni időszakban végezzük csak el a végleges metszést. Ilyenkor arra törekedünk, hogy a szőlővesszők felső, kacsokkal kapaszkodó részét az előmetszés során feltétlen távolítsuk már el a támrendszerről, főként a huzalokról (3. kép).

MILYEN ELŐNYEI VANNAK A KÉSŐI METSZÉSNEK? Ha egy előmetszett tőkén a végleges metszést csak

fakadás után végezzük el, akkor a szőlőnek azt a tulajdonságát tudjuk kihasználni, hogy mint fás szárú kúszónövényt, erőteljes csúcsdominancia jellemzi, vagyis elsőként mindig a legfelső helyzetű rügyek fakadnak és a legfelső hajtások növekedése a legintenzívebb. Fentről lefelé haladva azonban egy gátló hatás érvényesül, amely fékezi az alsó rügyek fakadását (4. kép). Ilyen módon metszve tehát késleltethetjük a szezon kezdetét. Ennek olyan esetekben lehet előnye, amikor a tavaszi fagyok az adott termőhelyen gyakran okoznak gondot, vagy az adott szőlőfajta rendkívül gyors és erős növekedést mutat. A növekedési erély mérséklésén túl az ilyen tőkék némileg képesek lesznek a lemaradásukat behozni, azonban az érési időszakban is kisebb csúszásban vannak a normál metszésű tőkékhez képest. Ennek következtében a napjainkban, a klímaváltozás miatt egyre gyakrabban jellemző túlzottan magas cukortartalom és alacsony savtartalom okozta diszharmonikus borjelleg is mérsékelhető.

Dr. Barócsi Zoltán – Terjék Lajos

A biztos védelem egyetlen útja a szigorú megelőzés.

Használja az **ALFA SOLO**-t!

Miért betegek a fenyők? (II.)

Hazánkban a telepített, ültetett fenyők erdőkben, parkokban, kertekben is élnek. A korábbi évtizedekben szépen fejlődött fáknál súlyos pusztulások, kiszáradások léptek fel Európában és hazánkban is. A szokatlanul magas nyári hőmérséklet, a talaj tartós vízhiánya, és az ennek következtében felszaporodó, egyes rovarkártevők együttesen járultak hozzá a jelenlegi súlyos helyzethez, a tömeges fenyőpusztulásokhoz.

Márciusi számunkban a legsúlyosabb kártevők, a szübugarak problémáját részleteztem, ezúttal pedig ismertetem röviden a gyakori károsítókat is.

LOMBKÁRTEVŐK Tetvek: Számos tetűféle él fenyőinken. Apró, 1-4 mm nagyságú, puhatestű rovarok, 3 pár lábbal. Szívogatásukkal károsítják a növényeket, melyek levelei foltokban sárgulnak, majd lehullanak, a fák gyengülését váltják ki. Gyorsan képesek felszaporodni, évente több nemzedékük is fejlődhet. Kis méretük ellenére gyors és súlyos lombkárosodást idéznek elő.

Gubacstetvek: Más-más gubacstetűfaj (*Adalges sp.*) él a különböző fenyőkön. Vannak, amik csak egy fenyőn élnek le életüket, míg más tetvek életük alatt több fenyőfajon is élnek, szaporodnak, ezek a növényváltó fajok. Szárnyas egyedek segítségével terjednek, vándorolnak át más fenyőkre. Jellemző rájuk, hogy a rügyekbe berágott lárvák hatására nagy méretű, ananász vagy szabálytalan alakú gubacsok, daganatok fejlődnek, melyek színe lehet zöld vagy vörös is, belsejük üreges, ott fejlőd-

nek ki a fiatal tetvek. Évente több tetűnemzedék is megjelenik. Vannak gyapjas, fehér viaszszállal részben fedett tetvek is. A fák esztétikai hibái mellett a gubacsok a hajtások növekedését is gátolják, gyengítik a fákat.

Levéltetvek: A fenyőféléken élő behurcolt, nagy méretű levélzetvek (*Cinara* fajok) barna vagy sötét, fekete színűek, néha rajzolatokkal. Mint minden levéltetű, ezek is évente több generációt nevelnek ki, igen szaporák. Képesek szűznemzéssel, megtermékenyítés nélkül is szaporodni. Méz-harमतot is termelnek, ami vonzza a hangyákat, és néha darazsak is jelzik a cukros bevonatot. Nagy tömegű levéltetű – szívogatásával – gyorsan képes legyengíteni a fát, a levelek leszáradnak, majd azt követően a hajtások is.

Gyakorik az olyan tetvek, melyek a fás részeken, a kérgen élnek, ezeket nevezik kéregtetveknek vagy gallytetveknek.

Elterjedt még fenyőféléken az **ezüstfenyő-levéltetű** (*Elatobium abietinum*) is, egyedei egész évben az ezüstfenyő mellett lucfenyőn, cukorsüvegfenyőn is megtalálhatók. A fákon áttelelt kártevő már korán, márciusban megjelenik, aktív, szívogatásával súlyos levélsárgulást, levélhullást okoz. Ez a tetű elsősorban az alsó, idős leveleken, a korona belsejében károsít, belső levélszáradást idéz elő. Zöld rejtőzködő színe miatt kevésbé feltűnő.

A tetvek elleni védekezést érdemes először nagynyomású vízszugaras lemosással kezdeni, a tetvek többségét ezzel a módszerrel le lehet venni a fákról. 3-4 naponta megismételve hatásos gyérítés érhető el. A tetvek ellen hatásosak a na-

Fenyőtetű (*Cinara piceae*)

Fenyő-gubacstetű kártétele

Ezüstfenyő-levéltetű (*Elatobium*)

Ezüstfenyő-levéltetű kártétele

Sárga szövődarázs fedett lárvatelepe

Fenyőrontó darázs

rancsolaj-tartalmú Wetcit, Prev-Gold Garden készítmények. Ezek beépített lakóházas területek kertjeiben, közterületeken is alkalmazhatók, mivel nem mérgezők. A hagyományos rovarölő szerek is megfelelően gyérítik őket, viszont a fenyők mérete miatt a lomb permetezése nagy körületekintést igényel. Bármelyik módszert is alkalmazzák, hatékony védelmet mindig a felszaporodásuk kezdetén végzett kezelések nyújtanak.

FENYŐRONTÓ- ÉS SZÖVŐDARAZSAK Mind-egyik faj az erdei és fekete fenyők (öttűs fenyők) károsítója.

A **sárga szövődarázs** (*Acantholyda hyeroglyphica*) nyári hónapokban megjelenő lárvái csoportosan, szövedékben élnek, melyet zöld, majd barna ürülékcszemcsék borítanak. A lárvák sok tűlevelet fogyasztanak el rágásukkal, gyors lefolyású tarrágást képesek okozni.

A **fenyőrontó darázs** (*Neodiprion sertifer*) lárváinak tavaszi megjelenése után gyakran csak tücsökök maradnak vissza.

A **fésűs fenyődarázs** (*Diprion pini*) évente két nemzedéket nevel, két hullámban károsít.

Nagy étvágú lárvái a fiatal hajtásvégi, első éves tűleveleket rágják. Főleg a második lárvanemzedéke okoz súlyos rágási kárt.

A fokozott étvágú és nagy méretű lárvák ellen az ürülékbevonat miatt a rovarölő szeres permetezés kevésbé eredményes. Ezért előtte vízgárral tanácsos azt eltávolítani róla. Esetenként a lárvák lerázása, ütögetése is eredményes lehet az eltávolításukhoz. A „művelet” előtt a fa alatti talajt ajánlott letakarni, hogy könnyen és maradéktalanul összegyűjthetők legyenek a sajátos mozgású lárvák.

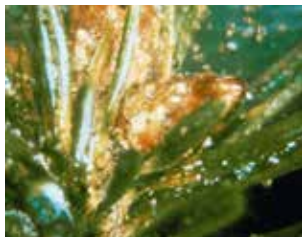
PAJZSTETVEK A fenyőféléken egymáshoz hasonló **pajzstetűfajok** (*Physokermes spp.*) élnek. Ágakon, ágak elágazásaiban csoportosan láthatók fényes, barna színű, gömb alakú, 4–6 mm nagyságú viaszpajzsok. A tetvekhez hasonlóan mézharmatot választanak ki, ami vonzza a hangyákat és darazsakat is. A fiatal lárvák nyáron hagyják el a nőtények pajzsait, szétmászhatnak a növényen. Ebben a fejlettségi állapotukban hatékony ellenük a rovarölő szeres permetezés. Mivel a rajzásuk elhúzódó, egyszeri permetezés csak gyérítő hatású.

ATKA Fenyőfélék **takácsatkája** (*Oligonychus ununguis*). Sok fenyőfaj a gazdanövénye. Apró, 0,5 mm-nél kisebb a kifejlett atka, észleléséhez nagyító szükséges. Szívó kártevő, a fa nedveiből táplálkozik. Az apró szívásnyomok után a tűlevelek színe mattá, majd apró mozaikos foltossá válik, megsá-

Fésűs fenyődarázs lárvái

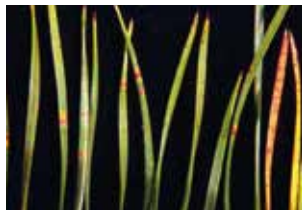
Fenyő-pajzstetű (*Physokermes piceae*)

Fenyő-takácsatka szövedékkel

Diplódiás hajtáselhalás

Tűkarcgomba korai tünete
(*Lophodermium*)

gul, elhal, végül lehullik. A takácsatkákra jellemző szövedék képzése is kíséri. Évente sok nemzedék fejlődik a hőmérséklet függvényében. Tojás alakban tel a növényeken, tavasszal már korán aktív. A száraz, meleg időszakokat és életteret kedveli, déli fekvésű, fal elé ültetett növényeken lehet számítani gyors, tömeges felszaporodására.

POLOSKA A nyugati levéllábú poloska (*Leptoglossus occidentalis*) kifejezetten fenyőkön élő, nagy méretű, 2 cm-es nagyságot is elérő invazív poloskafaj. Kártételüket a fenyővirágok szivogatásával, a magképződés akadályozásával fejtik ki. Évente 1 nemzedéket nevelnek hazánkban. A kifejlett poloskák repedésekben, épületek zugaiban keresnek maguknak telélhelyet. A zöld vándorpoloskához hasonlóan télire kerti épületekbe, tárolókba, lakóházakba is behúzódnak, gyakran tömegesen. Bár az embert nem támadják, nem csípi meg, jelenlétük a lakótérben kellemetlen. Különösen fenyőfák közelében lehet számítani telelő egyedeikre.

GYAKORI LOMBBETEGSÉGEK

Hajtásvég diplódiás, szferopszisos elhalása
A vesszőben tünetmentesen élő gomba akkor kezd

el felszaporodni, amikor a fenyőt, elsősorban az erdei fenyőt, környezeti stresszhatás éri, és emiatt legyengül. A tartósan forró napok szárazsággal párosulva, valamint a talaj változó (ingadozó) nedvességtartalma indítja el a gomba felszaporodását. Hatására a fák fiatal hajtásai, azok levelei sárgulnak, vöröszödnék, elhalnak. Tavasszal, nyár elején már megjelenik a kiszáradáshoz hasonló tüneteket mutató betegség. Leveleken, kérgen, tobozokon a gomba 1-2 mm-es termőtestei is kifejlődnek nyár végére, belül a szövetek elbarnulnak. Ezen kívül más gombák is okoznak hasonló elhalásokat, gyakran együttes fertőzéssel, ezért nehéz a pontos ok azonosítása.

Sajnos fellépésekor a fa már nehezen kezelhető. A fiatal hajtásvégek elszórt elhalásakor még azok visszavágása segíthet a fertőzés megállításában, később már nem lehet a terjedését befolyásolni. A fertőzött fát ki kell vágni, el kell távolítani.

Fenyők tűkarcgombás (*Lophodermium*) levélbetegsége Fekete fenyőn, erdei fenyőn gyakori. A leveleken sárga, majd barnuló apró foltokat okoz, később az egész levél megvöröszödnél, benne apró fekete pontok, a gomba szaporító képletei fejlődnek ki. Tömeges levélhullást is okoz. Nyári esős időjárásnál szokott felszaporodni és terjedni a gomba. Kifejlett fáknál a fa mérete miatt általában technikailag nehéz a permetezés kivitelezése. Az alsóbb, talajhoz közeli ágakon lép fel először, ezért a fenyők ezen érintett ágait gyakran levágják, ami elősegíti a szárazabb, szellősebb lombkorona kialakítását.

A fentiekben kívül a fenyőkön még számos hajtás, ágelhalást okozó betegség ismert, megkülönböztetésükhöz szakimeret, mikroszkóp is szükséges, emiatt ismertetésükre nem térünk ki.

dr. Némethy Zsuzsanna

Kerti tipp

Fenyőfélék ültetésénél kerülni kell az atka számára kedvező helyet. Ápolással, öntözéssel csökkenteni kell a száraz, meleg körülményeket a növény körül. Lombjuk nappali nedvesítése segít a lomb körüli páras levegő kialakításában. Speciális atkaölő szerekkel hatásos ellene a védekezés.

BIO Plantella

A LEGHATÉKONYABB TERMÉKEK AZ EGÉSZSÉGES NÖVÉNYEKHEZ ÉS LÉDÚS PARADICSOMHOZ

BIO PLANTELLA NUTRIVIT UNIVERZAL

- 100%-ban szerves granulált trágya
- Kerti és dísznövények minden fajtájának alapvető és kiegészítő trágyázásához

BIO PLANTELLA NUTRIVIT PARADICSOMHOZ

- 100 % szerves trágya
- A hozzáadott természetes kálium keményebb, ízesebb terméseket eredményez

BIO PLANTELLA SZERVES PARADICSOM TRÁGYA

- 100%-ban szerves eredetű folyékony trágya
- A növényeknek kiváló fejlődést biztosító tengeri algával
- Hozzáadott vitaminokkal és természetes káliummal

BIO PLANTELLA KERT

- 100%-ban szerves összetételű folyékony trágya
- A növényeknek kiváló fejlődést biztosító tengeri algával
- Természetes növekedési hormonokkal és a szükséges tápanyagkeverékkel

BIO PLANTELLA SÁRGA, RAGADÓS LAPOK HAGYAMOLY ELLEN

- A hagymamoly, hagyma-aknázólégy és a zöldségeskert többi kártevője ellen

TOVÁBBI KERTÉSZETI SZAKTANÁCSRA VAN SZÜKSÉGE?

Kertészeti szakértőink tanácsait itt olvashatja:
hu.UNICHEM.si

Kertészkedjen velünk!

UNICHEM GAIA Kft. | hu.UNICHEM.si

Használja a

Classic termékeket!

Termesszünk fekete berkenyét, avagy aróniát!

A fekete berkenye (*Aronia melanocarpa*) még nem igazán terjedt el hazánkban, azonban Nyugat-Európában egyre népszerűbb. A berkenye beltartalmát tekintve kiemelkedő jelentőségű. A fekete ribizli után a második legtöbb C-vitamint tartalmazza. Antocianintartalma egyedülálló, cukortartalma pedig a legjobb az erdei gyümölcsök közül.

FÉNY ÉS VÍZ Sekélyen gyökeresedő, vizigényes növény. Termesztéséhez nincsen szüksége különleges körülményekre, szinte bármely talajon sikerrel termeszthető. Ha a pH 7-nél nagyobb, akkor a levelek sárgulnak. Fényigényes, metszeni kell, mert az alulról feltörő hajtások miatt elsűrűsödne, és keveset teremne. Emellett jól tűri a téli fagyokat. A tavaszi fagyok után virágzik, közép kései virágzású és mostoha körülmények között is jó hatásfokkal képes öntermékenyülni. Csúcs- és oldalrügyeiből sátorvirágzatok nyílnak április végén. Termése júliusban érik. Túléretten sem potyog. A saját gyökerű bokor 1,5-1,8 m magas, kiterelvényesedve 1,2-1,8 m széles. Törzsképző alanyon 3,0 m magas.

Az egészséges fejlődés és a nagy termés érdekében a berkenyét öntözni kell. A növény fejlődésének két vizigényes időszakasza van, az első május végén, kötődés után, a második július elején, a termésfejlődés és zsendülés idején.

A fekete berkenye jól gyökeresedik. Leggyakoribb szaporítási módja a feltöltéses bujtás. Gyökeres bujtás szedhető az őszi, illetve a téli folyamán. Fás dugványozása megegyezik a ribiszkéével. Félfás dugványai is jól erednek üvegházban, párafüggöny alatt.

Kerti tipp

A berkenye koronáját váza alakúra célszerű metszeni, mivel fényigényes növény, valamint a betakarítás, a rászás is így oldható meg leggyorsabban.

METSZENI KELL

Gondozásának fontos eleme az évenkénti kora tavaszi metszés, mely elengedhetetlen a terméshozam biztosítása, valamint a bokrok rendezettsége szempontjából. Hajtásait sűrűn hozza, ezért

az alsó, befelé hajló vesszőket többször vágjuk vissza. Az idősebb ágakat szintén távolítsuk el, mert ezek terméshozama jelentősen csökken. Figyeljünk, hogy mindig maradjon elágazásra alkalmas vessző, így az alvó rügyekből új hajtások tudnak fejlődni. A ritkító metszés mellett az eltörő gyökér- és tősarjakat is távolítsuk el.

Növényvédelmet nem igazán igényel, hazánk éghajlatán nincs jellemző kártevője és kórokozója. A gyomfertőzés nagyon komoly probléma az első két évben, mivel a feketeberkenye-bokrok még nem rendelkeznek elég fejlett gyökérrendszerrel ahhoz, hogy megbirkózzanak velük. Azonban a harmadik évtől kezdve a cserjéknek gond nélkül el kell tudniuk nyomni a gyomokat. A fekete berkenye gyomirtása nem okoz különösebb gondot, ha törzsés fácskává neveljük az egyedeket. Egyébként kis őszibarackfa méretű fácskákra számíthatunk oltványok nevelése esetén.

JÓTÉKONY HATÁS Mivel nem túl ismert gyümölcs, így az értékesítése nem egyszerű. Maga a berkenye nehezen eladható, viszont a feldolgozott termékek iránt nagy a kereslet. Készülhet belőle lekvár, szörp, tea, sőt, akár likőr is. Antioxidáns-tartalma miatt kozmetikumokat is állítanak elő belőle, amelyek gátolják a sejtek öregedését. Egyébként maga a berkenye rendkívül hatékony gyulladáscsökkentőként ismert, valamint cukorbetegség, bél- és bőrbetegségek, húgyúti fertőzések és magas vérnyomás kezelésére is alkalmazzák.

Dr. Karacs-Végh Anita

KIEMELKEDŐ HOZAM

Az elmúlt tíz évben már bizonyított - mindig hozza a várt eredményt!

Jól bevált, sokoldalúan használható öntöző műtrágya. Magas kálium tartalma ideális a legtöbb kertészeti kultúrának. Használata kiemelkedő hozamot és kiváló minőséget biztosít.

Kwizda
Garden
Kertre tervezve

Műtrágya

Voldünger® Linz

Dózis: 1,0–1,5 kg/100 m²

Kiemelt hatóanyag:
NPK és mikroelemek

www.kwizdagarden.hu

Tavaszi gyepápolás

A telek évről évre egyre enyhébbek, ám ez nem jelenti azt, hogy a hideg évszak ne hagyja nyomot a pázsiton. Míg nyáron az aktív használat és a magas hőmérséklet, addig télen a hideg, a gyakran előforduló gombás betegségek, és akár például az ilyenkor is előforduló aszályos időszakok okoznak kárt. A tavaszi gyepgondozás azért nagyon fontos teendő, mert a kert képét alapvetően meghatározó pázsitot ilyenkor lehet a leghatékonyabban felfrissíteni vagy szükség esetén újrateheríteni.

Márciusban még jellemzően korai a fűmagvetés, azt majd akkor lehet elkezdeni, ha az éjjelek már teljesen fagymentesek, és a nappali hőmérséklet is eléri a 13–15 Celsius-fokot. A tervezés és az előkészületi munkák ellenben most is elvégezhetők, így már a tavasz első heteiben is érdemes a gyepel foglalkozni!

Az első teendő egyszerűen a gyepes felület átnézése, ez alapján lehet meghatározni a következő lépéseket. A szemrevételezéshez látnunk kell a pázsit teljes felületét, ezért elsőként lombseprűvel vagy nagyobb terület esetén lombszívóval távolítsuk el a lehullott, összetapadt, összeszáradt leveleket és az egyéb növényi törmelékeket, például a szelek által letört ágakat, vesszőket.

HÓPENÉSZ Gyakori, hogy a füves területen foltokban, kisebb körökben a szálak elhaltak, meg-

barnultak vagy kihévedtek. Ez jellemzően a hópenész nevű gombás betegség nyoma, és sajnos ezeket a részeket már nem lehet feléleszteni, így a foltokat csak megtisztítással és felülvetéssel lehet kezelni. A hópenésznek kedvez a nyirkos, nedves környezet, ezért ha megjelent a kertben, akkor gyepszellőztetéssel, az avar eltakarításával és a filcesedés kezelésével előzhetjük meg a terjedését. Rosszabb esetben a pázsit nagyobb arányban vált a tél áldozatává, ekkor a teljes újrafűvesítés a megoldás, melyet bizonyos előkészületek után, kellő alapossággal kell végezni, hogy az eredmény tartós legyen.

A nagyobb lélegzetű fűvesítésre általában a hónap végétől kezdve, vagy az időjárás függvényében csak áprilistól kerülhet sor. A totális újragyepesítésnél elsőként fel kell ásni a területet, el kell tüntetni a gyommaradványokat, majd tápanyagot kell kijuttatni, például szerves trágyát vagy komposztot. A területet ezután síkba kell hozni, a talajt tömöríteni kell (hengerezéssel például), ezután jöhet a fűmagok kiszórása. Járható út az is, hogy a területet már most előkészítjük a vetésre, de a hideg miatt a magokkal még várunk, ebben az esetben a preparált talajra terítsünk geotextilt, majd súlyokkal (vagy leszúrható tüskékkel) rögzítsük azt, így a gyomosodást teljesen megelőzhetjük!

VAKONDHÁLÓ A kert újrafűvesítésekor oldható meg a vakondmentesség is, ami teljes bizonyosság-

gal csak a vakondháló leterítésével kivitelezhető. A vakondháló egy erős műanyag háló, melyet a talajszint alatt kell kiteríteni, így az alulról felbukkanni akaró vakond egyszerűen nem lesz képes a felszínre jutni. A vakondháló telepítése átfogó földmunkálatokkal, vagyis a jelenlegi gyepterítésével jár, így csak akkor érdemes belevágni, ha a pázsitot egyébként is felszámolnánk, például a már említett teljes újrafüvesítés miatt. A műveletre különösen alkalmas a tavasz első szakasza, hiszen március elején a fűmagvetés vagy a gyepszőnyegfektetés még korai.

GONDOZÁS A lassan ébredező pázsitot a felújítás, pótlás mellett már gondozni is kell. A gyepterítés akkortól válik szükségessé, amikor a napközbeni hőmérséklet már jellemzően eléri a 10 Celsius-fokot, és éjjel sem gyakran süllyed fagypontra alá. A tavasz első felében, az ilyenkor szokásos 10 és 20 fok közötti hőmérséklet mellett, elegendő hetente két alkalommal, négyzetméterenként 2-4 liter vi-

zet használva öntözni. A kikeleti időszakban nem a kiszáradás, hanem a túlóntözés jelenti a nagyobb veszélyt, mivel a párolgás még csekély, így könnyen alakulnak ki pangóvizes, tartósan nyirkos foltok, amik a gombás betegségek megjelenését segítik elő. A gyepszőnyeget esőt imitálva öntözzük, vagyis felülről spriccelve, permetezve juttassuk ki a vizet, a veteményesnél gyakran alkalmazott áraszásos öntözés itt nem helyes.

ELSŐ NYÍRÁS Az öntözés mellett a másik jellemző teendő a fűnyírás! A tavaszi nyírás egyik ökölszabálya, hogy mindig csak a fűszálak felső egyharmadát szabad lenyesni, emellett a vágott szálak magassága 5–8 centiméter között maradjon. Az első fűnyírás idejét tehát ez a képlet határozza meg, vagyis érdemes megvárni, míg a szálak elérik a nagyjából nyolc-tíz centiméteres magasságot. A levágott részeket – amennyiben azt a fűnyíró gép nem gyűjti tartályba – gondosan távolítsuk el a pázsitról, az otthagytott nyesedék ugyanis kevesebb nedvességet enged a talajba, kedvez a kártevők és a gombás fertőzések megjelenésének, sőt, még az éltető napfényt is eltakarja. Amennyiben idén új gépet tervezünk beszerezni, ne csak az árat vagy a megjelenést nézzük, hanem a gép teljesítményét is vegyük alapul, számolva a kezelni kívánt terület nagyságával. Kisebb kertekben az akkumulátoros vagy hálózatról működő elektromos gépek valók, nagyobb birtokra a benzinmotorosak ideálisabbak, igazán nagy kertekben pedig az önjáró típusok a legjobbak.

Megyeri Szabolcs

Kerti tipp

A fűnyíró gép pengéi legyenek egyenesek, élesek, utóbbi azonban nem azt jelenti, hogy borotvaként kell élezni őket. A tompa, csorba vágóél roncsolja, tépi a szálakat, melyek így legyengülnek és fogékonyabbak lesznek betegségekre, vagy könnyebben kártevők áldozatául esnek.

IRTÓ TRIO

**TÖKÉLETESEN
KÁRTEVŐMENTESEN®**

HATÉKONY ROVARIRTÓ

TERMÉKEINKET
KERESSE
A GAZDABOLTOKBAN!

DRAKER RTU 400 ml ROVARIRTÓSZER

- HOSSZANTARTÓ HATÁS
- Magas hatóanyagtartalom
- Mikrokapszulázott formuláció.

DURACID PW 100g ROVARIRTÓ POROZÓSZER

- KÜLTÉRI ÉS BELTÉRI HASZNÁLATRA
- Kimagasló hatékonyság
- Azonnali hatás
- További elérhető kiszerelés: 1kg

www.irtotrio.hu

Termékértékesítés:

IRTÓ TRIÓ KFT.

» +36 30 334 5025

» ertekesites07@irtotrio.hu

PROFESSZIONÁLIS
KÁRTEVŐMENTESÍTÉS
ORSZÁGSZERTE
„TÖKÉLETESEN,
KÁRTEVŐMENTESEN”

szervezes@irtotrio.hu +36 30 641 0590
KERESSEN MINKET BIZALOMMAL.

PLANTELLA ORGANIK: 100%-OS SZERVES CSIRKETRÁGYA! GYÜMÖLCSÖSKBE, SZŐLÉSZETEKBE, KERTEKBE, PALÁNTÁKHOZ

- hosszan tartó, kiváló minőségű csirketrágya
- jobb minőségű és 30%-kal nagyobb termést biztosít
- 30%-kal nagyobb hatások
- könnyen kezelhető granulált forma
- hőkezelt, kórokozómentes, nincs szaga, nincs benne gyom
- gyors és erőteljes gyökeresedés
- alacsony dózis: 7,5 kg / 35 m²; vagy 25 kg / 170 m²; 1,5 kg / 1-8 palánta

BIO Plantella HATÉKONY ÖKOLÓGIAI VÉDELEM A KÁRTEVŐK ELLEN

SÁRGA, FEHÉR, KÉK - RAGADÓS LAPOK

- gyümölcsfákhoz,
- veteményeskerthez,
- díszvirágokhoz,
- üvegházban

RAGACSOS CSÍKSAPDA

Ragasztós szalag kiváló mechanikus és teljesen természetes védelmet nyújt a gyümölcsfáknak, bokroknak és díszfáknak a legkülönbözőbb kártevőkkel szemben.

Szép álmok elhozója – az orvosi macskagyökér

Az orvosi macskagyökér azon kevés növényfajok közé tartozik, melyek latin neve – *Valeriana* – valószínűleg közismertebb a magyar elnevezésnél. Ez leginkább annak köszönhető, hogy számos nyugtató, elalvást segítő készítmény nevében ez a szó szerepel.

MARKÁNS ILLAT A pihentető alvás a jó közérzet alapja – erre utal a latin név eredete is, hiszen a „valare” jelentése „egészségesnek lenni”. A magyar elnevezés ezzel ellentétben a növény egy teljesen más tulajdonságára hívja fel a figyelmet. Macskagyökér – a macskákat kiemelten vonzza a növény gyökerének erős, kellemetlen illata, mely leginkább a kandúr macskák vizeletének szagára emlékeztet. Aki egyszer fogott már a kezében egész vagy aprított macskagyökeret, vagy olyan teakeveréket, mely ennek a növénynek a gyökerét is tartalmazza, valószínűleg soha nem felejtí el az illatát.

Kerti tipp

Amennyiben természetien szeretnénk ezt a növényt, a palántákat nyár végi szabadágyai palántaneveléssel állíthatjuk elő. Ehhez a magot a talaj felszínére kell vetni, mert az csak fényen csírázik. A palántákat ősszel ültethetjük állandó helyükre 40–50 × 20–25 cm-es sor- és tőtávra. Rendszeresen öntözzük. Károsíthatja a lisztharmat, és a levéltetvek is nagyon szeretik, így ezek ellen permetezni szükséges. Habár évelő, már az első év őszén érdemes kiásni a gyökereket. Mivel hatóanyagainak egy része vízdoldékony, csak egy gyors, rövid ideig tartó mosást végezzünk. Napfénytől védett helyen megszáradítható. A tárolás során zárjuk el a macskák elől, intenzív illata miatt pedig minden más terméktől, növényi alapanyagtól is.

A korábban önálló családba (*Valerianaceae*) sorolt növény jelenleg a loncfélék (*Caprifoliaceae*) családjának tagja, évelő, lágy szárú, hazánkban is honos. Az első évben tölevélrózsát fejleszt, virágot általában csak a második évtől hoz. A gyógyászati szempontból értékes gyökér leginkább egy parókához hasonlítható, a gyöktörzsből rendkívül sok, néhány milliméter vastag, 15–20 cm hosszú gyökér ered. Levellei páratlanul szárnyaltan öszszetettek. Áleryő virágzata fehér vagy halvány rózsaszín, a gyökérrel ellentétben meglepően kellemes illatú. Termése egymagvú kaszat.

ELALVÁSI ZAVAROK KEZELÉSÉRE több mint 2000 éve használja az emberiség. Az Európai Unió közösségi gyógynövény-monográfiái alapján mind a növény hagyományokon alapuló, mind pedig a jól megalapozott felhasználása alátámasztható, így számos növényi eredetű gyógyszerben, illetve hagyományos növényi gyógyszerben szerepel. A vény nélkül kapható növényi gyógyszerek a gyökérből készített, standardizált száraz kivonatot tartalmazzák, indikációjuk lehet kis mértékű ide-

ges nyugtalanság és elalvási panaszok enyhítése. Napi ajánlott mennyiség a száraz kivonat tekintetében 400–600 mg naponta háromszor. A szintén vény nélkül kapható hagyományos növényi gyógyszerek tartalmazhatják a növény gyökerét aprítva, porítva, a gyökérből előállított présnedvet és a különböző vizes, vizes-alkoholos, illetve száraz kivonatokat is. Ezen készítményeket szintén javasolják elalvási panaszok esetén, az előző termékcsoporttal ellentétben viszont itt a mentális stressz tüneti kezelése szerepel másik meghatározó indikációként. Aprított gyökér esetében a napi ajánlott mennyiség 0,3–3 g, porított drog esetében 0,3–2 g naponta háromszor. A hiányzó klinikai adatok miatt a közösségi monográfia nem javasolja a növény fogyasztását 12 éves kor alatt.

Jó tudni!

Bár hazánkban is előforduló faj, mégsem gyűjtik. Ennek több oka is van. A nálunk honos három alfaj mindegyike ritka előfordulású és védett. Ezen kívül pedig a hazai állományok hatóanyag-tartalma rendkívül alacsony, így azok minőségben egyáltalán nem felelnek meg a gyógyszerkönyvi követelményeknek. Hazai fajtája nincsen, és gyakorlatilag Magyarországon már senki sem termeszt – termesztéstechnológiája költséges és bonyolult.

MELLÉKHATÁS NÉLKÜL Az **orvosi macskagyökér** esetében nem lehet egyetlen fő hatóanyagot felelőssé tenni a hatásért. A gyökérben találunk illékony (illóolaj-komponensek: borneol, valerensav) és nem illékony (velapotriátok) komponenseket egyaránt. Az összetevőket külön-külön megvizsgálva is igazolták azok idegrendszerre gyakorolt hatását, az össz növényi kivonat viszont jóval hatékonyabb. Számtalan klinikai vizsgálati eredmény igazolta, hogy csökkenti a szorongást, enyhíti a félelemérzetet, görcsoldó, izomlazító hatású, nyugtatja a központi és a vegetatív idegrendszert, így segíti az elalvást. Előnye a szintetikus altatókkal, nyugatókkal szemben, hogy nem okoz házzászokást, másnaposságot, nincsen nem kívánt mellékhatása. Egykomponensű, illetve más növényekkel kombinált termékekben is megtalálható, leggyakrabban citromfűvel, komlóval, egybibés galagonyával vagy golgotavirággal keverve szerepel a készítményekben.

Mint oly sok növényfaj esetében, az orvosi macskagyökérnél is vizsgálják a növényben előforduló hatóanyagok rákossejt-ölő hatását. Az egyelőre csupán in vitro adatok alapján mind az illékony komponensek (valerénsav), mind pedig egyes valepotriátok perspektivikusnak tekinthetők, a legújabb kutatások pedig a növényben előforduló egyéb vegyületek (iridoidok, glikozidok) esetében is igazolták azok potenciális citotoxikus hatását.

Tavaszi-Sárosi Szilvia

Könnyörtelen a kártevőkkel szemben

A legtöbb zöldség és dísznövény kultúrában
használható rovarölő szer.

A Deltam® a korszerű formulációnak köszönhetően a kezelt lombfelületen azonnal szétterül, és megtapad. Ezzel kisebb a permetezési veszteség és gyorsabb, erőteljesebb a rovarölő hatás is, mert az összes hatóanyag egy közvetlenül hozzáférhető filmformát alkot a lombozaton, amely a rovarok felszínére is hatékonyan áttapad. Ezáltal igen gyors taglózó, egyben hosszabb tartamhatást, valamint nagyon jó esőállóságot is biztosít.

Rovarölő

Deltam®

Dózis: 5-8 ml/10 l víz

Hatóanyag:
Deltametrin

SUMI AGRO

MOSPILAN 20 SG

felszívódó hatású rovarölő szer
széles hatásspektrummal

- eredeti japán minőség
- levéltetvek, molykártevők, pajzstetvek, bogarak, rágó- és szívó kártevők ellen
- III. forgalmi kategória

Mospilan®

méhekre nem
jelölésköteles

szisztemikus
hatásmód

eredeti japán
termék

Sumi Agro. A company of Sumitomo Corporation.

A termékismertető tájékoztató jellegű. A készítmény használata előtt olvassa el figyelmesen az engedélyokiratot és a címkét.

Sumi Agro Hungary kft.
H-1016 Budapest, Zsolt utca 4.
Tel.: +36-1/214-6441

info@sumiagro.hu, www.sumiagro.hu

A levéltetvekről

A gyenge télnek és a meleg tavaszi időjárásnak köszönhetően hamar elkezdtek megjelenni a levéltetvek, így összegyűjtöttük a levéltetvek általános sajátosságait.

ALAKJUK A levéltetvek (*Aphididae*) nemzedékváltással szaporodó, szűrő-szívó szájszervű rovarok. Testük apró (0,3–8 mm), puha, szárnyaik hártýásak, átlátszóak, erezetük egyszerű. Minden fajnak szárnyas és szárnyatlan megjelenési alakja is van egy nemzedéken belül. A repülni képes levéltetvek a légárammal több száz km-re is eljuthatnak, ezért nagyon gyorsan terjednek. A szárnyatlan nőstények alakja hosszúkas tojásdad, színük világos sárgászöld, piros, sötétbarna vagy akár fekete is lehet. A szipóka a fej hasoldaláról indul ki. Lábaik karcsúak és hosszúak.

KÁRTÉTELÜK Táplálkozásuk során a szállítóedényekben szívogatnak. A cukrok közül az egyszerű és kettős cukrokat tudják felhasználni, a cukortartalmú növényi nedv többi része kiürül a szervezetükből, ezt nevezzük mézharmatnak. Ezen megtelepszik a korompenész, amely a növény asszimilációs képességét gátolja, illetve a terméscsészékét is rontja. A növényi nedv szívogatásának hatására csekély növekedési zavar, de akár torzulás, szövetburjánzás, szövetelhalás is előfordulhat. Károsításuk hatására lombhullás, hajtások, ágak elszáradása is bekövetkezhet, de a gyümölcsök lehullását is eredményezheti. Ezen kívül sok levéltetűfaj rendkívül veszélyes vírusvektor is.

Kerti tipp

A védekezés szempontjából legfontosabb a kártevő jelenlétének minél korábbi észlelése. Ehhez segítségünkre lehet a sárga ragacos lap, melynek használatával nyomon követhetjük a rajzást.

A levéltetvek széles tápnövénykörrel rendelkeznek, dísznövényeken (nagy rózsá-levéltetű), gyümölcsfákon (levélpirosító alma-levéltetű, zöld alma-levéltetű, fekete meggy- és cseresznye-levéltetű, zöld őszibarack-levéltetű), zöldségeken (zöld sárgarépa-levéltetű) is előfordulnak.

ÁLTALÁNOS VÉDEKEZÉS Harmonikus tápanyag-ellátással, a növények gondos kezelésével egészségesebb, ezáltal pedig ellenállóbb növényállomány érhető el. A sűrű állományú növényzet, a túlzott nitrogénellátás, mely növekedésre serkenti a növényt, a levéltetveknek kedvez, így ezeket célszerű kerülni.

A korai védekezés azért szükséges, mert ilyenkor még nem védik a levéltetveket besodródott levelek. A rügyfakadás előtti védekezéssel a peték számát csökkenthetjük (olajos lemosó permetezéssel), a rügyfakadás utáni kezeléssel pedig az ősziragyszámát. A tenyészidő folyamán többször érdemes ellenük védekezni. Permetezni kontakt és szisztemikus szerekekkel érdemes, elsősorban a tápnövény-cserés fajok esetében, mert a más tápnövényekről érkező szárnyas egyedek újrafertőzhetik a növényt. Gyümölcsfák esetében fontos, hogy olyan növényvédő szert válasszunk, ami engedélyezve van az adott kultúrában. A permetezéseken kívül korlátozhatjuk a kártevő terjedését a már fertőzött levelek, hajtások eltávolításával és megsemmisítésével.

Ujvári Péter

Szép gyep vendégek nélkül

GYEP-ŐR GYEPMŰTRÁGYA 2 az 1-ben

- gyeprágya vakondriasztó hatással
- pázsit vakond nélkül
- egy hónapra elegendő tápanyag
- aromatikusan tartják a vakondot a gyepek felületétől

Vége egy ütős megoldás a moniliára!

Moniliás hajtás- és virágszáradás ellen!
Új, hobbikertben eddig nem használt hatóanyag!

A szép gyep a megfelelő telepítéssel kezdődik

Van aki a virágos, méhlegelőkkel tarkított gyepre esküszik, mások a tökéletesre nyírt, gyommentes pázsitot tartják szépnek. Abban viszont mindenki egyet ért, hogy a megsárgult, száraz fű nem mutat jól a kertben.

A tavaszi füvesítés legnagyobb kihívása a frissen vetett fűmag megóvása a kiszáradástól, nyáron pedig a sárgulástól. Ha a ZEBÁ már a magvetés előtt, a talajelőkészítés során bedolgozásra kerül a földbe, nem csupán kevesebbet kell öntöznie, de ideális mikrokozmoszt is biztosít a frissen kelő növények számára.

A talajba bekevert **ZEBÁ granulátumok úgy működnek, mint egy szivacs.**

Magukba szívják a földben feleslegesen rendelkezésre álló nedvességet és tápanyagokat. Egy természetes „**víz- és tápanyagraktár**” hoznak létre a talajban, melyből a csírázó magvak és növények szabadon, a pillanatnyi igényüknek megfelelően vehetnek fel. A ZEBÁ kukoricakeményítőből készül, így pár év alatt nyomtalanul lebomlik.

Mit várhatunk a ZEBÁ alkalmazásával?

- **Gyorsabb csírázást**
- **Kevesebb öntözést**
- **Lazább szerkezetű talajt**
- **Erősebb gyökérzetet**
- **Égészségesebb növényeket**

Keresse a gazdaboltokban!

Tavaszi magágy-előkészítés

Tavasszal a magágy előkészítése az egyik legfontosabb kertmunka. Hiába vásároltunk kiváló minőségű, drága vetőmagot, ha az ültetőközegünk nem megfelelő, a csírázás késík, a kelési százalék alacsony marad, a növényeink nem fejlődnek megfelelően.

Ősszel, még a fagyok beállta előtt a bevetendő területet ássuk fel, vagy szántassuk meg, előtte a nagyobb növényi maradványokat gondosan távolítsuk el. Ha ezeket apritek nélkül beforgatjuk, a nehezebben elbomló száraz, gyökérmadadványok a csíranövény fejlődését gátolni fogják.

NE LEGYÜNK TÜRELMETLENEK Várjuk meg, amíg a talaj hőmérséklete 12 fok fölé emelkedik, és a nedvességtartalma is lecsökken. Ideális magágyat készíthetünk rotoros kapával, de ha kisebb területet szeretnénk csak hasznosítani, a hagyományos módon, gereblyével is eredményesek lehetünk. A lényeg: jól eldolgozott, morzsálékos magágyat készítsünk. Sekély gyökérrendszerű konyhakerti növényeknek, vagy például pázsit számára bőven elegendő, ha a talaj felső 20-30 cm-es részét megmunkáljuk.

A talajt közel 50% szilárd anyag és 50% póruster alkotja. Ideális esetben a pórusok egyik felét víz, a másik felét levegő tölti ki, bár ez nagyban függ a csapadék mennyiségétől, a talaj szerkezetétől és a talajműveléstől is. A talaj visszatömörítésének célja, hogy a mag és a talaj megfelelően érintkezzen

egymással, annak érdekében, hogy a víz-, a tápanyag- és az oxigénellátás biztosított legyen. Ha a pórusok nagyok maradnak, a vízháztartás nem lesz megfelelő, a talaj gyorsan kiszárad. Ugyanakkor a túl erős tömörítés sem kívánatos, mert a pórusok összenyomódnak: ez gátolja a felesleges víz eltávolítását, továbbá az oxigénben gazdag levegő maghoz, a szén-dioxid-tartalmú levegő magtól történő elszállítását.

MILYEN A TALAJOM? Tapasztalataink szerint kevés kerttulajdonos van tisztában kertje talajtípusával, de még a kötöttségével sem, jöllehet ez az alapja annak, hogy el tudjuk dönteni, milyen növényt érdemes egyáltalán ültetnünk, és ehhez milyen előkészületi munkákra van szükség.

A homoktalaj világos színű, ha tenyerünkkel összenyomjuk, szétesik. A nedvességet jól átengedi, nagy a pufferkapacitása. Benne a magok könnyen, gyorsan kicsíráznak, a gyökérzet szépen fejlődik, akadálymentesen terül szét. Ezzel szemben hamar kiszárad, ezért ha nincsen elegendő természetes csapadék, gyakorta kell öntözniük.

A kötöttebb, agyagos talajból gyurmát lehet formálni, nedvesség hatására összeáll. Ha kiszárad, megkeményedik, ami rendkívül megnehezíti a gyökérzet fejlődését. Ezen laza szerkezetű, homokos föld hozzáadásával segíthetünk. A konyhakerti és a dísnövények többsége kevésbé tolerálja a kötött talajt, mint a lazább, homokosabb közeget. A tőzeg igazi jolly joker. Nem olcsó, de kiváló megoldás a gyengébb minőségű talaj feljavítására. Laza talaj esetében segít megtartani a nedvességet, a kötött talajt levegőssé teszi. Ideális közeg a mikroorganizmusok számára, és magas a tápanyagtartalma is.

Weichmann Tamás

Kerti tipp

Kevesen élnek a homoktalaj javításának kézenfekvő lehetőségével: tavasszal, a magágy-előkészítéssel egyidejűleg keverjük a kötöttebb, tápanyagdús földet vagy tőzeget a talaj felső rétegébe. Ezzel megnövelhetjük a nedvességmegtartó képességet és a tápanyagtartalmat is.

Védje meg otthonát...

kerti- és házi- hangyák ellen

Javasolt felhasználási módok:

- TERASZON SZÁRAZON KISZORVA
- HÁZ KÖRÜL VÍZBEN OLDVA LOCSOLÁSSAL

250 g GRANULÁTUM

kövessen minket a Facebookon is!
[facebook.com/Sokk-a-rovar](https://www.facebook.com/Sokk-a-rovar)

www.megfoglalak.hu

Bábolna Bio

PROFI MAGOK NEM CSAK PROFIKNAK!

MÁR KAPHATÓ LIMITÁLT SZÉRIÁNK,
KÜLÖNLEGES VIRÁGOKKAL, SZOBA-
NÖVÉNYEKKEL, PARADICSOMOKKAL
ÉS BALKONZÖLDSÉGEKKEL!

*Keresse a
gazdaboltokban!*

www.royal-sluis.com

ROYAL SLUIS
MAGROVET